

[Finansministeren.]

et beløb den enkelte bank eller sparekasse herefter må beholde og arbejde med, og hvor meget skal den indbetale til nationalbanken. Dette spørgsmål er ordnet ved lovforslagets § 10, stk. 2, der går ud på, at man gør op, hvor meget den enkelte sparekasse eller bank har fået ind af den oprindeligt vedtagne bundne opsparing indtil 1. oktober, altså af første rate; dertil lægger man 15 pct., det skulle omtrent svare til, hvad det pågældende pengeinstitut ville have fået af anden rate, hvis denne var blevet opretholdt som en selvstændig rate. Det forslag, der her er stillet, er der forhandlet om med banker og sparekasser, og de har tiltrådt det.

Iøvrigt er reglerne om dispensation og andre enkeltheder de samme som i den lov, der blev vedtaget i november.

Med hensyn til indbetalingstidspunkterne havde det været ønskeligt at få dem fremmet så meget som muligt. Det har dog ikke været praktisk gørligt at få den første rate indbetalt før 1. november d. å. Den anden rate er så fastsat til at skulle betales 1. april næste år; der er altså ikke et fuldt halvår mellem datoerne. 1. april er valgt, fordi man derved opnår, når der er de sædvanlige 2 måneders indbetalingsfrist, at indbetalingsfristen udløber inden terminen og sommerferien 1952, hvad der vistnok af praktiske grunde er ønskeligt. Forholdet er altså det, at det vil vare ca. $\frac{1}{2}$ år, før den første rate efter denne nye lov forfalder til betaling. Det ville være klogt, ligesom det ville være i samfundets interesse, hvis de pågældende mennesker allerede i god tid begynder at indrette deres dispositioner med henblik på de betalinger, de skal foretage til november og til næste forår. Det drejer sig om et stort antal mennesker, ca. 750 000.

Hvis jeg må sammenfatte, hvad der herefter, når dette lovforslag forhåbentlig om kort tid er blevet til lov, er gennemført i denne rigsdagssamling vedrørende bunden opsparing, er det følgende: For skatteåret 1950—51 bliver der tilbage første rate efter den gamle lov; den vil antagelig indbringe ca. 75 mill. kr., der indbetales i banker og sparekasser — det foregår jo i disse dage —, og banker og sparekasser kan arbejde med disse beløb. For skatteåret 1951—52 vil der, hvis dette lovforslag ophøjes til lov, være gennemført en bunden opsparing på op imod 300 mill. kr., efter de sidste beregninger antagelig ialt ca. 285 mill. kr., nemlig ca. 25 mill. kr. på forskellige selskaber og ca. 260 mill.

kr. på personer. Disse 260 mill. kr. fremkommer på den måde, at 2. rate af novemberloven udgør ca. 80 mill. kr., og det nye, der nu kommer til fra en videre kreds af personer, vil efter de seneste beregninger formentlig blive ca. 180 mill. kr. Af disse 285 mill. kr., som ialt udskrives for næste år, altså 1951—52, skal, som jeg har nævnt, ca. 80 mill. kr. indgå i de pågældende pengeinstitutter, som kan arbejde med dem. De andre godt og vel 200 mill. kr. skal altså indbetales i nationalbanken. Dels derfor, og dels fordi man går længere ned i indtægtsklasserne, virker denne nye lov utvivlsomt i højere grad som en forbrugsbegrænsende skat, end den tidligere lov gjorde det. Det hænger jo sammen med, at vore vanskeligheder, som jeg sagde før, er forøget. Når man alligevel har povet at foreslå det, ikke som en egentlig skat, men som en bunden opsparing, der skal tilbagebetales inden 8 år, er det naturligvis i håb om, at vore vanskeligheder ikke skal vare evigt. På den anden side tror jeg, man bør gøre sig fortrolig med, at de vil vare i flere år, fordi vore bytteforhold i øjeblikket er så dårlige, som de næppe har været på noget andet tidspunkt i dette århundrede. De kræfter, der efterhånden vil regulere dette forhold, er utvivlsomt i gang, både det økonomiske livs naturlige, selvregulerende kræfter og de foranstaltninger, der er gennemført herinde, men det tager sin tid, inden de virker, og vanskelighederne er jo meget store. Heldigvis har det danske samfund en betydelig reserve både i vort gode produktionsapparat og i vor forholdsvis høje levestandard. Vi har jo også i øjeblikket en høj beskæftigelsesgrad, sådan at man godt kan tale de yderligere foranstaltninger, der er vedtaget.

Vor fremtid er naturligvis usikker. Jeg håber iøvrigt på et senere tidspunkt, inden rigsdagen slutter, at kunne gå nærmere ind herpå. Men der er to ting, som er sikre. Den ene er, at vi kommer ikke igennem denne meget vanskelige fase af vort lands økonomiske udvikling, uden at vi kommer til at bringe betydelige ofre. Jo mere vi kan forøge vor produktion, des mindre kan vi nøjes med i forbrugsnedgang. Men det er ganske nødvendigt at bringe forbruget i større overensstemmelse med vor produktionsevne, end det har været i den senere tid. Den anden ting, der er sikker, er den, at jo mere målbevidst og vedholdende vi gennemfører en politik i så henseende, jo mere besluttede vi er på at blive ved, indtil vi kommer på